

Käsien tuntoaistia aktivoivia ja siedättäviä leikkejä

Näitä toimintoja voi hyödyntää tuntoaistimuksiin yli –tai alireagoivan lapsen kanssa. Yliherkän lapsen kohdalla edetään varovasti kevyemmästä aistimuksesta aloittaen, kun taas alireagoivan lapsen kanssa käytetään voimakkaampaa tuntoaistimusta. Toiminnoissa on tärkeää huomioida se, että edetään aina lapsen ehdoilla. On hyvä kannustaa ja rohkaista lasta leikin avulla kokeilemaan itselleen vierasta, ehkä epämieluisaakin asiaa. Tuntoaistimuksia on helpompi ottaa vastaan, jos lapsi saa itse säädellä tuntoaistimuksen voimakkuutta ja laatua mahdollisimman paljon.

Tuntoaistimuksiin yliherkästi reagoivan lapsen kohdalla on hyvä tarjota ennen tunnusteluleikkejä syvätuntoaistimuksia tarjoavia toimintoja, kuten kämmenten painamista toisiaan vasten, käsien päällä istumista, käsien painelua ja hieromista, kottikärryäkävelyä ja rapukävelyä.

Leikkejä käsien tuntoaistin harjaannuttamiseksi

- Sormivärimaalaus – Sormiväreihin voi sekoittaa esimerkiksi hiekkaa. Hiekan rakennetta voi muuttaa sileämmästä karkeampaan pikkuhiljaa. Sormivärit voi myös korvata esimerkiksi marja –ja hedelmäsoseilla, vanukkailla tai kermavaahdolla, jotka ovat tuntumaltaan erilaisia kuin maalivärit. Tällöin myös maistaminen on sallittua, ja aistikokemus on kokonaisvaltaisempi. Jos mahdollista maalaaminen voisi tapahtua esimerkiksi kylpyhuoneen lattialla isolle paperille, jolloin koko kehon käyttäminen on mahdollista ja sotkusta ei tarvitse niin välittää. Siitä voi myös siirtyä suoraan pesulle.
- Luonnon aarteilla leikkiminen – Luonnosta voi etsiä käpyjä, kiviä, oksia yms. ja koristella niitä esimerkiksi sormiväreillä.
- Mannarynimaalaus – Kaada mannaryni laakeaan astiaan ja piirtele niihin sormella. Myös muu pienirakeinen/jauhoinen aines käy.
- Vesileikit – Astioiden tiskaamista, kylvyssä vaahdolla leikkimistä ja erilaisien pesuhanskojen/liinojen/sienien kokeilemistä.
- Partavaahtomaalaus, jossa partavaahtoon saa piirtää sormella ja koko kädellä kuvia.
- Kuraleikit ja ulkoleilit, joiden aikana tutkitaan ja tunnustellaan luonnosta löytyviä erilaisia asioita (pehmeitä, kovia, karheita, sileitä, kuivia, märkiä, limaisia jne.)
- Silittelyleikit – Rohkaise lasta silittelemään ja tunnustelemaan erilaisia materiaaleja, silittelkää vuoron perään toisianne. Lapsi voi aloittaa esimerkiksi silittämällä vanhemman kättä/selkää/jalkaa ja sitten on vanhemman vuoro. Antakaa aluksi lapsen itse päättää, millä hän haluaa silittettävän ja vaihtakaa jossain kohtaa rooleja. Tarkkaile lasta ja etene lapsen ehdoilla. Välineinä voi käyttää esim. vesiväripensseleitä, isompia maalipensseleitä, pesusieniä –tai puffeja, täriseviä hierontalaitteita tai esim. sähköhammasharjaa (moottori/varsiosaa) tai erilaisia vibroja. Välineiden valinnassa luovuus on rajana.
- Muovailuleikit – Muovailuvahalla, taikataikinalla, taikahiekalla tms. muovailu.
- Leipominen ja keittiöpuuhut – Erilaisten taikinoiden vaivaaminen ja sekoittaminen käsin tarjoaa erittäin hyviä tuntoaistimuksia luonnollisessa toiminnassa, huomaamattakin.

Tuntoerottelua kehittävät leikit

- Tuntoyliherkän lapsen tunnon varainen erottelukyky ja hahmottaminen voi olla heikkoa. Tätä voi harjoitella erilaisilla peleillä, joissa lapsen tulee tunnistaa muotoja tai esineitä pelkästään tuntoaistin varassa. Tällaisen pelin voi koota keräämällä pussiin erimuotoisia palikoita, lego-ukkoja, nappeja, pikkuautoja ym. lapselle tuttuja esineitä. Esineitä kannattaa valita lapsen iän ja taitojen mukaan.
- Tunnustelulaatikko – Laita laatikkoon kuivia makaroneja/riisin/vehnän /maissin jyviä tai kaura tms. hiutaleita. Anna lapsen pyöritellä käsiään laatikossa. Käsiä voi ”uittaa” laatikossa kyynärpäitä myöten, jolloin tuntoaistimus voimistuu. Piilottakaa laatikkoon etsittäväksi leluja, esimerkiksi palapelin paloja. Kun palat ovat löytyneet, kootkaa palapeli yhdessä. Haastetta voi lisätä tekemällä tunnustelun sokkona.